

Asia: VN/27438/2023

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitysluonnos EU:n datasäädöksen täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elisa Oyj esittää lausuntonaan hallituksen esitysluonnoksesta EU:n datasäädöksen täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi seuraavat kommentit:

Pidämme Liikenne- ja viestintäviraston nimeämistä toimivaltaiseksi viranomaiseksi perusteltuna. Valvonnan yksinkertaisuuden ja tehokkuuden vuoksi paras vaihtoehto olisi kuitenkin, että Liikenne- ja viestintävirastolla olisi Kilpailu- ja kuluttajaviraston sijaan toimivalta myös esityksen 3 §:ssä viitattujen asioiden osalta. Liikenne- ja viestintävirasto valvoo jo nykyisellään esimerkiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain sisältämien kuluttajaoikeudellisten säännösten noudattamista.

Esityksessä ehdotetaan seuraamusmaksun käyttöönottoa laajalti datasäädöksen velvoitteiden rikkomisen varalle. Seuraamusmaksun tasoksi esitetään enintään neljä prosenttia oikeushenkilön EU:n laajuisesta liikevaihdosta. Katsomme, että seuraamusmaksun enimmäismäärien tulisi kuitenkin selkeämmin perustua rikottavan velvoitteen suhteelliseen vakavuuteen datasäädöksen kokonaisuudessa. Erityisesti hallituksen esityksen 13 §:n 2 momentissa ehdotettu neljän prosentin yläraja liisaajille, myyjille ja vuokraajille tiedonantovelvoitteen rikkomisesta vaikuttaa suhteettoman korkealta huomioiden tällaisten toimijoiden mahdollisuuden vaikuttaa annettaviin tietoihin. Mallia olisi voinut hakea tietosuoja-asetuksesta, jossa seuraamusmaksusäntely on portaittainen siten, että osaan velvoitteista sovelletaan kahden prosentin seuraamusmaksun ylärajaa.

Kiinnitämme lisäksi huomiota siihen, että esityksessä ei ole täsmennetty yksityisten välisissä suhteissa käytössä olevia oikeussuojakeinoja datasäädöksen rikkomistilanteissa. Ehdotettu tilanne, jossa esitykseen ei sisällytettäisi esimerkiksi omia vahingonkorvaus- tai hyvityssäännöksiä, saattaa suosia datan haltijoita, jotka voinevat rikkomistilanteissa tyypillisesti vedota esimerkiksi sopimusrikkomukseen tai liikesalaisuuslakiin. Sen sijaan datan vastaanottajilla tai datan käyttäjillä ei

välttämättä ole käytössä vastaavantyyppisiä sopimusoikeudellisia tai erityissääntelyyn perustuvia oikeussuojakeinoja esimerkiksi tilanteissa, joissa datan haltija ei esimerkiksi suostu luovuttamaan dataa. Datasäädöksen velvoitteiden rikkominen voi aiheuttaa varallisuusvahinkoja myös datan käyttäjille tai datan vastaanottajille, mutta vahingonkorvauslain mukaan tällainen vahinko tulee vain poikkeuksellisesti korvattavaksi.

Kallasvuo-Nuotto Karoliina
Elisa Oyj